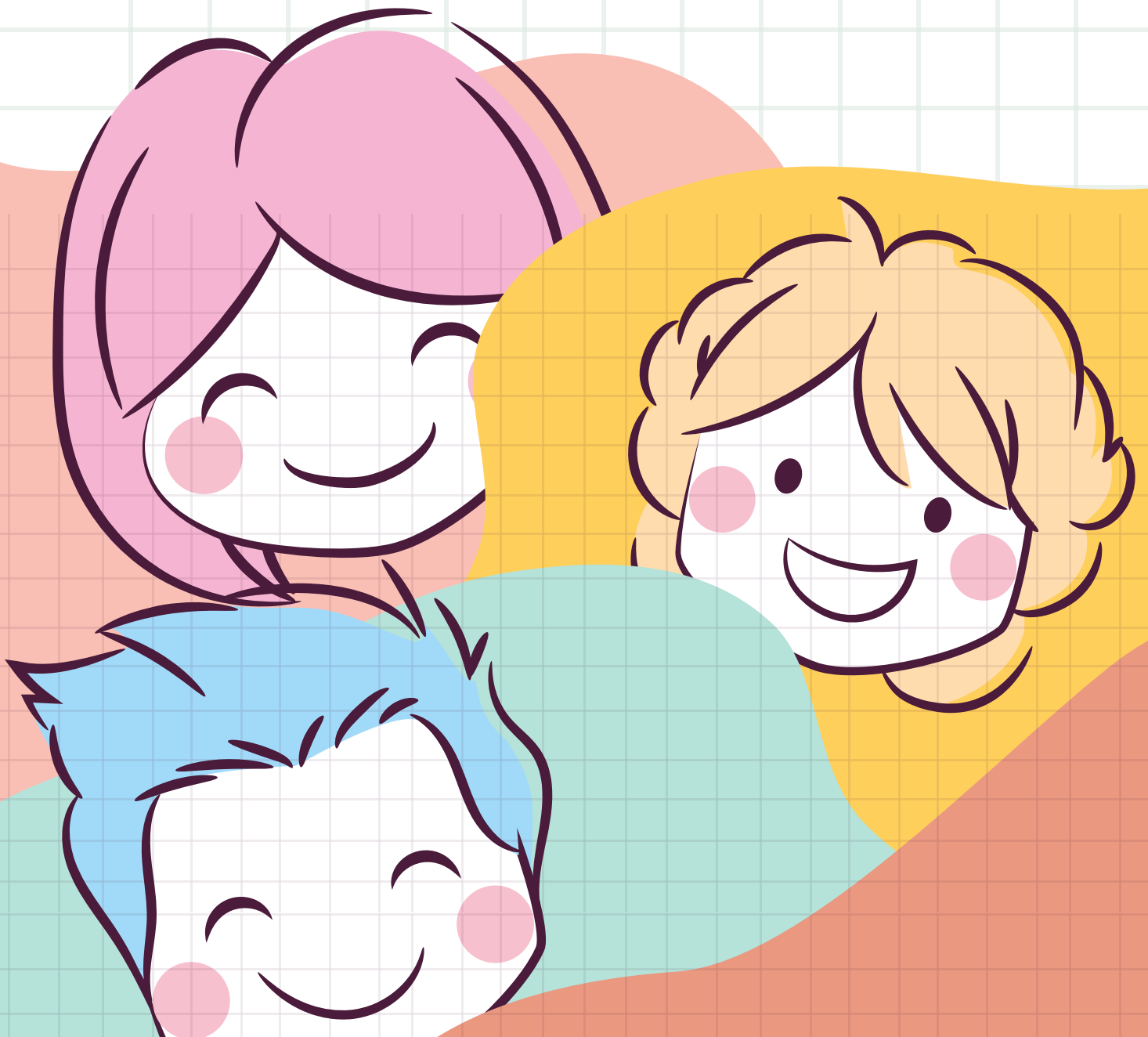

รายงานสถานการณ์ ด้านเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2566

ไตรมาส 4

เดือนกรกฎาคม
เดือนสิงหาคม
เดือนกันยายน

คำนำ

กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดทำรายงานฉบับนี้ขึ้นเพื่อรายงานสถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชนที่เป็นที่น่าสนใจในปัจจุบันที่เกิดขึ้นช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน 2566 ซึ่งในไตรมาสนี้มีเนื้อหาประกอบด้วยพลัง Soft Power, มุมมองอีกด้าน "วันแม่ 2566", เด็กเล็ก - ผู้สูงวัย ต้องระวัง RSV, สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชนจากสื่อต่าง ๆ ทั่วประเทศ และประเด็นเด่นประจำเดือน

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ในการช่วยสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน รวมถึงนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเชิงยุทธศาสตร์ และการวางแผนงานเพื่อส่งเสริม ป้องกัน คุ้มครองเด็กและเยาวชนให้เท่าทันกับสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมกิจการเด็กและเยาวชน

Me

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

ข้อมูลสถิติการดำเนินงานด้านเด็กและเยาวชน

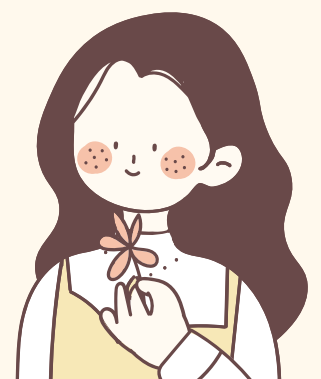
- สถานการณ์และสภาพปัญหาเด็กและเยาวชน 1
- จำนวนเด็กที่ได้รับการคุ้มครองและจัดสวัสดิการ 2
- เงินและสวัสดิการสำหรับเด็ก 3
- ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย 7

สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชนจากสื่อ

- สถิติด้านเด็กและเยาวชนที่น่าสนใจจากสื่อต่าง ๆ ประจำเดือนกรกฎาคม 2566 8
- สถิติด้านเด็กและเยาวชนที่น่าสนใจจากสื่อต่าง ๆ ประจำเดือนสิงหาคม 2566 10
- สถิติด้านเด็กและเยาวชนที่น่าสนใจจากสื่อต่าง ๆ ประจำเดือนกันยายน 2566 11

ประเด็นเด่นประจำเดือน

- พลัง Soft Power 13
- มุมมองอีกด้าน “วันแม่ 2566” กิจกรรมวันแม่กระทบจิตใจเด็กเลี้ยงเดี่ยว 14
- เด็กเล็ก-ผู้สูงวัย ต้องระวัง ‘RSV’ ระบาด ‘ติดง่าย-ไม่มียารักษาเฉพาะ’ 16

ข้อมูลสถิติการดำเนินงาน
ด้านเด็กและเยาวชน

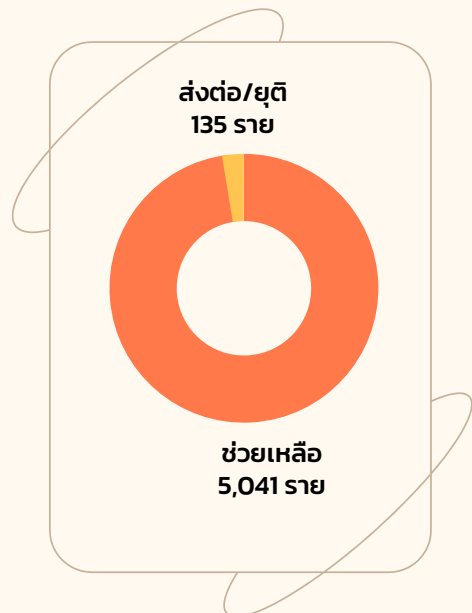

สถานการณ์และสภาพปัญหาเด็กและเยาวชน

รายงานสถิติการรับแจ้งเหตุและสภาพปัญหาเด็กของกรมกิจการเด็กและเยาวชน

ในช่วงไตรมาสที่ 4 (กรกฎาคม - กันยายน) กรมกิจการเด็กและเยาวชนได้รับเรื่องการแจ้งเหตุจำนวนทั้งสิ้น 2,247 รายการ (5,176 ราย) เมื่อจำแนกเป็นรายเดือน พบว่า ในเดือนกรกฎาคมมีจำนวน 1,488 รายการ เดือนสิงหาคม 689 รายการ เดือนกันยายน 70 รายการ โดยดำเนินการให้ความช่วยเหลือ 2,133 รายการ (5,041 ราย) และส่งต่อ/ยุติ 114 รายการ (135 ราย) ซึ่งสภาพปัญหาส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (ยากจน) จำนวน 2,497 ราย รองลงมา คือ อื่น ๆ 1,672 ราย และความต้องการที่พักอาศัย 134 ราย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัญหาเด็ก จำแนกตามช่วงอายุต่ำกว่า 18 ปี (ราย)

สภาพปัญหา	จำนวน
ครอบครัวยากจน	2,497
อื่นๆ	1,672
ความต้องการที่พักอาศัย	134
ไม่ระบุ	132
ความรุนแรงในครอบครัว	112

ที่มา: รายงานสถิติการรับแจ้งเหตุและสภาพปัญหาเด็กของกรมกิจการเด็กและเยาวชน กรมกิจการเด็กและเยาวชน

🔍 จำนวนเด็กที่ได้รับการคุ้มครองและจัดสวัสดิการ ✕

รายงานจำนวนเด็กที่ได้รับการคุ้มครองและจัดสวัสดิการของกรมกิจการเด็กและเยาวชน

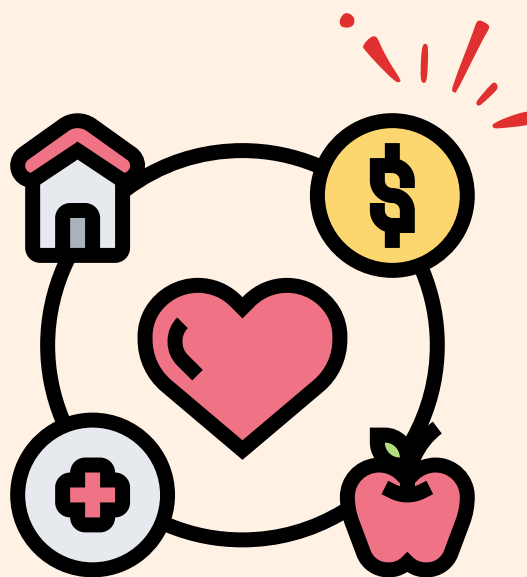
จากรายงานจำนวนเด็กที่ได้รับการคุ้มครองและจัดสวัสดิการของกรมกิจการเด็กและเยาวชน ในช่วงเดือน กรกฎาคม - กันยายน 2566 พบว่า ผู้ใช้บริการจำนวนทั้งสิ้น 8,435 ราย แบ่งเป็น 1) ผู้ใช้บริการ บ้านพักเด็กและครอบครัว เป็นเพศชาย จำนวน 4,933 ราย และเพศหญิง จำนวน 3,399 ราย 2) ผู้ใช้บริการ สถานรองรับเด็ก เป็นเพศชาย จำนวน 65 ราย และเพศหญิง จำนวน 27 ราย 3) ไม่สามารถระบุได้ จำนวน 5 ราย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนเด็กที่ได้รับการคุ้มครองและจัดสวัสดิการของกรมกิจการเด็กและเยาวชน

สถานให้บริการ	เพศชาย	เพศหญิง	ไม่สามารถระบุได้
บ้านพักเด็กและครอบครัว	4,933	3,399	-
สถานรองรับเด็ก	65	27	-
ไม่สามารถระบุได้	-	-	5
รวม	4,998	3,426	5

ที่มา รายงานจำนวนเด็กที่ได้รับการคุ้มครองและจัดสวัสดิการของกรมกิจการเด็กและเยาวชน

จำนวนผู้ให้บริการ รวม 8,435 ราย

เงินและสวัสดิการสำหรับเด็ก

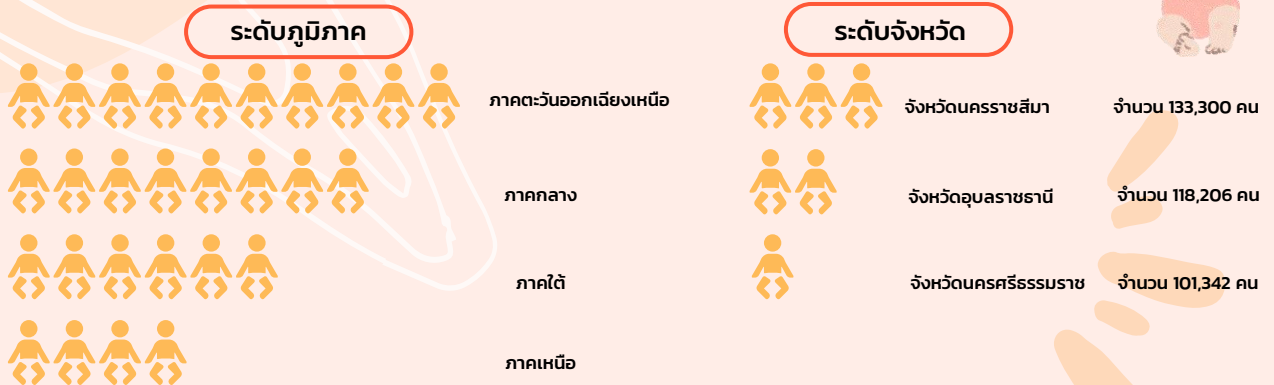

1) โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

ในไตรมาสที่ 4 (เดือนกรกฎาคม – กันยายน 2566) (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566) ผู้ลงทะเบียนขอรับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดทั้งสิ้น 3,329,584 คน มีผู้ได้รับเงินอุดหนุน 2,285,161 คน เป็นเงิน 1,454,323,200 บาท แม่เลี้ยงเดี่ยว 117,484 คน เป็นแม่วัยใส 322,977 คน เป็นแม่วัยใสที่เป็นแม่เลี้ยงเดี่ยว 19,654 คน โดยผู้ลงทะเบียนอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด รองลงมาคือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคเหนือ ตามลำดับ ส่วนการลงทะเบียนรายพื้นที่ ในจังหวัดนครราชสีมา มากที่สุด จำนวน 133,300 คน รองลงมา คือ อุบลราชธานี จำนวน 118,206 คน และนครศรีธรรมราช จำนวน 101,342 คน ตามลำดับ

สถิติผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนระดับพื้นที่ (ระดับภูมิภาค/จังหวัด)

ผู้ได้รับเงินอุดหนุน จำนวน 2,285,161 คน เป็นเงิน 1,454,323,200 บาท

ประเภทผู้มีสิทธิ์ได้รับเงินอุดหนุน พบว่า มารดาเป็นผู้ขอรับสิทธิ์ มากที่สุด จำนวน 2,480,379 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.50 รองลงมา คือ ผู้ปกครองเป็นผู้ขอรับสิทธิ์ จำนวน 582,245 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.49 และบิดาเป็นผู้ขอรับสิทธิ์ จำนวน 266,960 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.02 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ประเภทผู้มีสิทธิ์ได้รับเงินอุดหนุน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

ประเภทผู้มีสิทธิ์ได้รับเงินอุดหนุน	ราย (คน)
มารดา	2,480,379
ผู้ปกครอง	582,245
บิดา	266,960
รวม	3,329,584

2) รายงานข้อมูลสวัสดิการ : เงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์

จากรายงานข้อมูลสวัสดิการเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ พบว่า ช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2566 มีจำนวนเด็กที่ได้รับการเบิกจ่ายแล้ว 2,122 ราย และมีครอบครัวที่ได้รับการเบิกจ่ายแล้ว จำนวน 2,061 ครอบครัว โดยจำนวนครอบครัวอุปถัมภ์รายจังหวัด มากที่สุด คือ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวนเด็ก 123 ราย จำนวนครอบครัว 100 ครอบครัว รองลงมา คือ จังหวัดลำพูน จำนวนเด็ก 93 ราย จำนวนครอบครัว 93 ครอบครัว จังหวัดยะลา จำนวนเด็ก 84 ราย จำนวนครอบครัว 83 ครอบครัว ตามลำดับ

จำนวนครอบครัวอุปถัมภ์ที่ได้รับการช่วยเหลือ 2,061 ครอบครัว คิดเป็นจำนวนเด็ก 2,122 ราย

จำนวนครอบครัวอุปถัมภ์รายจังหวัด 3 อันดับแรก

1

กรุงเทพมหานคร 123 ราย

2

ลำพูน 93 ราย

3

ยะลา 84 ราย

3) รายงานข้อมูลสวัสดิการ : เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน

จากรายงาน พบว่า ในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2566 มีผู้ได้รับเงินสงเคราะห์จำนวน 6,749 ครอบครัว เป็นเด็กเพศชาย จำนวน 5,173 ราย และเพศหญิง จำนวน 5,131 ราย รวมจำนวนเงินช่วยเหลือทั้งสิ้น 11,886,000 บาท

จำนวนเด็กที่ได้รับเงินช่วยเหลือเงินสงเคราะห์จำแนกแต่ละจังหวัด โดยจังหวัดแพร่ มีจำนวนมากที่สุด เป็นเพศชาย 302 ราย เพศหญิง 319 ราย รองลงมา คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นเพศชาย 238 ราย เพศหญิง 229 ราย และ จังหวัดน่าน เป็นเพศชาย 218 ราย เพศหญิง 229 ราย ตามลำดับ

เมื่อจำแนกรูปแบบสภาพปัญหาครอบครัว พบว่า สภาพปัญหาส่วนใหญ่ของครอบครัว คือ ด้านการมีงานทำและมีรายได้ จำนวน 4,631 ครอบครัว รองลงมา คือ ด้านครอบครัว จำนวน 3,764 ครอบครัว และด้านการศึกษา จำนวน 1,778 ครอบครัว ด้านที่อยู่อาศัย จำนวน 909 ครอบครัว และด้านสุขภาพอนามัย 206 ครอบครัว ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สภาพปัญหาของครอบครัวที่ได้รับความช่วยเหลือ

สภาพปัญหา	จำนวน (ครอบครัว)
ด้านการมีงานทำและมีรายได้	4,631
ด้านครอบครัว	3,764
ด้านการศึกษา	1,778
ด้านที่อยู่อาศัย	909
ด้านสุขภาพอนามัย	206
รวม	11,288

โดยส่วนใหญ่เด็กที่ได้รับสวัสดิการ มีช่วงอายุ 6 – 13 ปี จำนวน 6,200 ราย รองลงมา คือ อายุ 14 – 18 ปี จำนวน 1,819 ราย และอายุ 3 – 5 ปี จำนวน 1,505 ราย ตามลำดับ

จำนวนเด็กที่ได้รับสวัสดิการ (แบ่งตามช่วงอายุ) 3 อันดับแรก

- 1 อายุ 6 – 13 ปี จำนวน 6,200 ราย
- 2 อายุ 14 – 18 ปี จำนวน 1,819 ราย
- 3 อายุ 3 – 5 ปี จำนวน 1,505 ราย

ช่องทางการได้รับความช่วยเหลือ 5 อันดับแรก

- 1 รับจากองค์กร จำนวน 4,837 ครอบครัว
- 2 การสำรวจ จำนวน 1,393 ครอบครัว
- 3 ไม่ระบุ จำนวน 337 ครอบครัว
- 4 ออกหน่วยเคลื่อนที่ จำนวน 95 ครอบครัว
- 5 ติดต่อด้วยตนเอง จำนวน 56 ครอบครัว

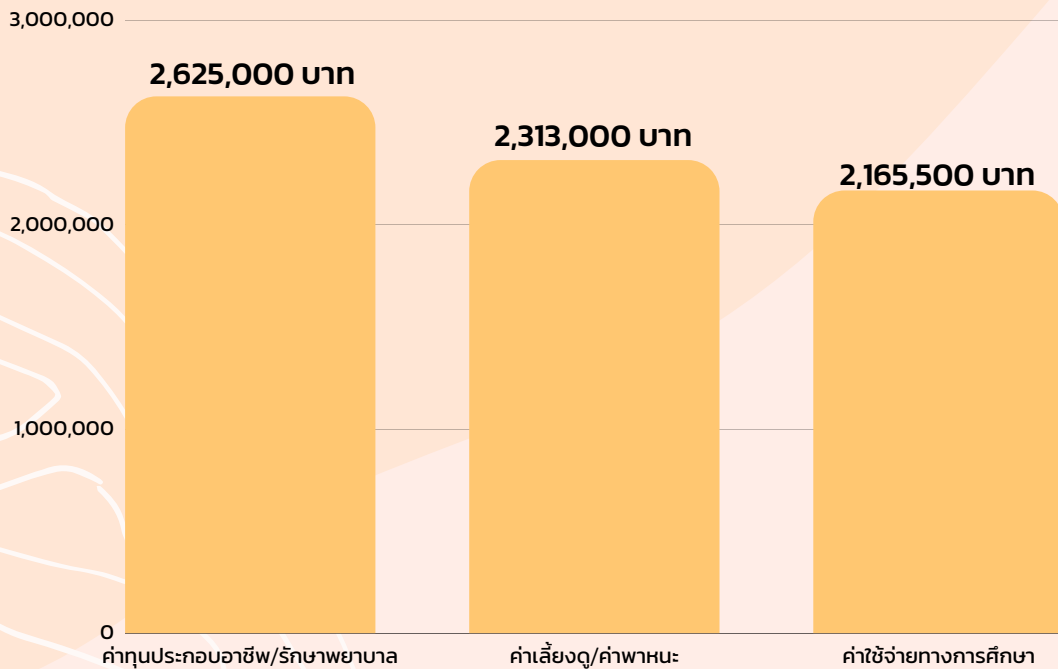
4) รายงานสรุปผลการเบิกจ่ายเงินกองทุนคุ้มครองเด็ก : สนับสนุนโครงการ

ข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 กรมกิจการเด็กและเยาวชน มีโครงการด้านการพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชน จำนวน 21 โครงการ จำนวนโครงการที่ได้อนุมัติ 6 โครงการ จำนวนเงิน ที่อนุมัติ 520,720 บาท โดยมีโครงการการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชน จำนวน 12 โครงการ รองลงมา คือ โครงการพัฒนาเด็ก จำนวน 4 โครงการ และ โครงการการสร้างหรือพัฒนาระบบคุ้มครอง จำนวน 3 โครงการ ตามลำดับ

5) รายงานสรุปผลการเบิกจ่ายเงินกองทุนคุ้มครองเด็ก : สนับสนุนเงินสงเคราะห์รายบุคคล (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

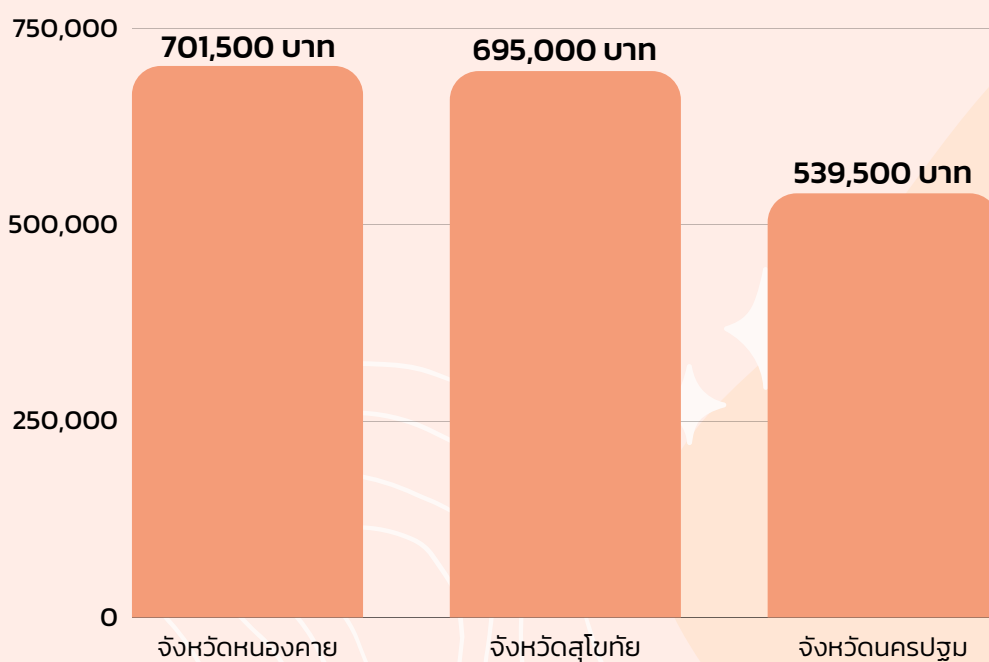
เด็กและเยาวชนได้รับเงินสงเคราะห์รายบุคคล จำนวน 1,430 ราย รวมเป็นเงินที่อนุมัติทั้งสิ้น 9,240,000 บาท รายการสนับสนุนเงินสงเคราะห์ที่มีการเบิกจ่ายมากที่สุด คือ ค่าทุนประกอบอาชีพ/รักษาพยาบาล จำนวน 2,625,000 บาท รองลงมา คือ ค่าเลี้ยงดู/ค่าพาหนะ จำนวน 2,313,000 บาท และ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา 2,165,500 บาท **ดังแผนภาพที่ 1**

แผนภาพที่ 1 การสนับสนุนเงินสงเคราะห์รายบุคคล

การเบิกจ่ายเงินสงเคราะห์รายบุคคล จำแนกตามจังหวัด พบว่า จังหวัดหนองคาย มีจำนวนเงินที่อนุมัติมากที่สุด คือ 701,500 บาท รองลงมา คือ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 695,000 บาท และ จังหวัดนครปฐม จำนวน 539,500 บาท ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 การเบิกจ่ายเงินสงเคราะห์รายบุคคล (จำแนกตามจังหวัด)

ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 ประเทศไทยมีจำนวนสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 52,537 แห่ง โดยมีจำนวนเด็กปฐมวัยทั้งสิ้น 2,261,786 ราย มีจำนวนเด็กปฐมวัยที่ได้รับสวัสดิการเด็กแรกเกิด 1,504,170 คน มีเด็กปฐมวัยที่ได้รับสวัสดิการครอบครัวยากจน จำนวน 4,075 คน มีจำนวนเด็กปฐมวัยที่ได้รับสวัสดิการกองทุนคุ้มครองเด็ก 1,642 คน และมีจำนวนเด็กปฐมวัยที่ได้รับสวัสดิการครอบครัวอุปถัมภ์ จำนวน 214 คน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนเด็กปฐมวัยที่ได้รับสวัสดิการ

จำนวนเด็กปฐมวัยที่ได้รับสวัสดิการ	จำนวน (คน)
เด็กปฐมวัยที่ได้รับสวัสดิการเด็กแรกเกิด	1,504,170
เด็กปฐมวัยที่ได้รับสวัสดิการครอบครัวยากจน	4,075
เด็กปฐมวัยที่ได้รับสวัสดิการกองทุนคุ้มครองเด็ก	1,642
เด็กปฐมวัยที่ได้รับสวัสดิการครอบครัวอุปถัมภ์	214

ระดับคุณภาพของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

เกรด A	จำนวน 18,244 แห่ง
เกรด B	จำนวน 8,965 แห่ง
เกรด C	จำนวน 289 แห่ง
เกรด D	จำนวน 548 แห่ง

สถานการณ์ด้านเด็ก และเยาวชนจากสื่อ

สถิติด้านเด็กและเยาวชนที่น่าสนใจ จากสื่อต่าง ๆ ประจำเดือนกรกฎาคม 2566

สถานการณ์สำคัญของเด็กและเยาวชนในช่วงเดือนกรกฎาคม 2566

จากรายงานข่าวในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ประจำเดือนกรกฎาคม 2566 พบว่า มีประเด็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนที่สำคัญ ดังนี้

สถานการณ์ด้านเด็ก

สถานการณ์ด้านเด็ก พบประเด็นปัญหาที่ปรากฏในสื่อ 24 ประเด็น 156 กรณี ดังนี้

อันดับที่ 1 ถูกทำร้ายร่างกาย จำนวน 30 กรณี คิดเป็นร้อยละ 19.23

อันดับที่ 2 ถูกกระทำอนาจาร/ข่มขืน จำนวน 22 กรณี คิดเป็นร้อยละ 14.10

อันดับที่ 3 ยากจน จำนวน 16 กรณี คิดเป็นร้อยละ 10.26

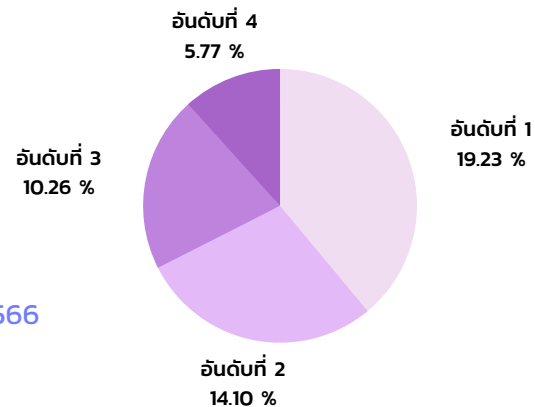
อันดับที่ 4 ป่วย/พิการ จำนวน 9 กรณี คิดเป็นร้อยละ 5.77

อุบัติเหตุทางถนนรอดชีวิต จำนวน 9 กรณี คิดเป็นร้อยละ 5.77

จากประเด็นสถานการณ์ด้านเด็ก สูงสุดทั้ง 4 ประเด็น พบว่า ในเดือนกรกฎาคม 2566

ถูกทำร้ายร่างกาย มีสถิติสูงสุด รองลงมา คือ ถูกกระทำอนาจาร/ข่มขืน ยากจน

ป่วย/พิการ อุบัติเหตุทางถนนรอดชีวิต ตามลำดับ

สถานการณ์ด้านเยาวชน

สถานการณ์ด้านเยาวชน พบประเด็นปัญหาที่ปรากฏในสื่อ 13 ประเด็น 29 กรณี ดังนี้

อันดับที่ 1 ทะเลาะวิวาท จำนวน 10 กรณี คิดเป็นร้อยละ 34.48

อันดับที่ 2 ข่าวดังตาย จำนวน 4 กรณี คิดเป็นร้อยละ 13.79

อันดับที่ 3 ทำร้ายร่างกายผู้อื่น จำนวน 3 กรณี คิดเป็นร้อยละ 10.34

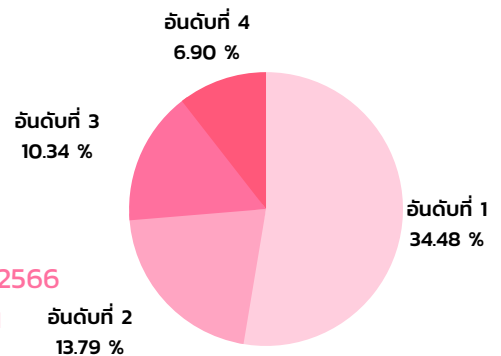
อันดับที่ 4 ทำลายทรัพย์สิน จำนวน 2 กรณี คิดเป็นร้อยละ 6.90

ถูกทำร้าย จำนวน 2 กรณี คิดเป็นร้อยละ 6.90

จากประเด็นสถานการณ์ด้านเยาวชน สูงสุดทั้ง 4 ประเด็น พบว่า ในเดือนกรกฎาคม 2566

ทะเลาะวิวาท มีสถิติสูงสุด รองลงมา คือ ข่าวดังตาย ทำร้ายร่างกายผู้อื่น ทำลายทรัพย์สิน

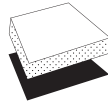
และ ถูกทำร้าย ตามลำดับ

JULY

สถิติด้านเด็กและเยาวชนที่น่าสนใจ จากสื่อต่าง ๆ ประจำเดือนกรกฎาคม 2566

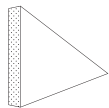
สถานการณ์อาเซียน +3 ไทย

- สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- สถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวและสังคม
- การส่องละเมิดทางเพศในเด็กและสตรี
- สถานการณ์การฆ่าตัวตาย
- สถานการณ์ ค่าฝุ่น PM 2.5 เกินมาตรฐาน

ข่าวน่าสนใจ

- เด็กไทยเกิดน้อยต่อเนื่อง คาดปี 66 ต่ำกว่า 5 แสนคน สธ. ชงรัฐบาลลงทุนเพิ่มจำนวนคุณภาพ
- วช. หนุนการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์เยาวชน ถ่ายทอดเทคโนโลยี “โดรนแปรอักษร”
- สภา กทม. หารือเมืองรากุนต้า ส่งนักเรียนไทยดูแลผู้สูงอายุ เพศตลาดสวีเดน ต้องการมาก
- มทร.พระนคร หนุนเครือข่าย 9 มทร. สร้างนวัตกรรมบริการการศึกษาแก่ นศ.
- รอง ผบ.ตร. เร่งแก้ปัญหาการส่องละเมิดทางเพศเด็ก ผ่านสื่อออนไลน์
- กรมพลະหนุนโครงการเด็กไทยว่ายน้ำได้ ช่วยเด็กไทยแข็งแรงและปลอดภัย

JULY

สถิติด้านเด็กและเยาวชนที่น่าสนใจ จากสื่อต่าง ๆ ประจำเดือนสิงหาคม 2566

สถานการณ์สำคัญของเด็กและเยาวชนในช่วงเดือนสิงหาคม 2566

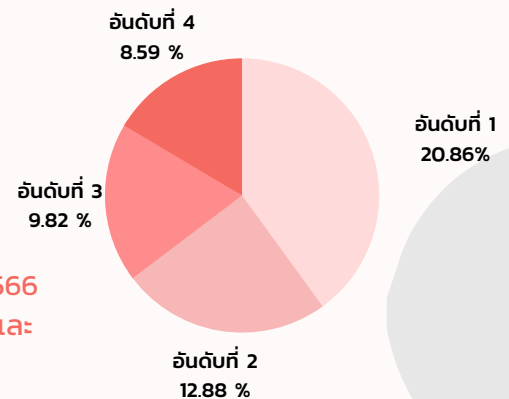
จากรายงานข่าวในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ประจำเดือนสิงหาคม 2566 พบว่า มีประเด็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนที่สำคัญ ดังนี้

สถานการณ์ด้านเด็ก

สถานการณ์ด้านเด็ก พบประเด็นปัญหาที่ปรากฏในสื่อ 22 ประเด็น 163 กรณี ดังนี้

- อันดับที่ 1 ถูกทำร้ายร่างกาย จำนวน 34 กรณี คิดเป็นร้อยละ 20.86
- อันดับที่ 2 ถูกกระทำอนาจาร/ข่มขืน จำนวน 21 กรณี คิดเป็นร้อยละ 12.88
- อันดับที่ 3 ป่วย/พิการ จำนวน 16 กรณี คิดเป็นร้อยละ 9.82
- อันดับที่ 4 อุบัติเหตุทางถนนรอดชีวิต จำนวน 14 กรณี คิดเป็นร้อยละ 8.59

จากประเด็นสถานการณ์ด้านเด็ก สูงสุดทั้ง 4 ประเด็น พบว่า ในเดือนสิงหาคม 2566 ถูกทำร้ายร่างกาย มีสถิติสูงสุด รองลงมา คือ ถูกกระทำอนาจาร/ข่มขืน ป่วย/พิการ และ อุบัติเหตุทางถนนรอดชีวิต ตามลำดับ

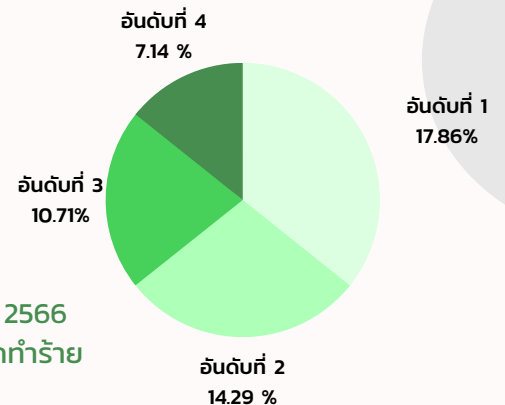

สถานการณ์ด้านเยาวชน

สถานการณ์ด้านเยาวชน พบประเด็นปัญหาที่ปรากฏในสื่อ 14 ประเด็น 28 กรณี ดังนี้

- อันดับที่ 1 ถูกกระทำอนาจาร จำนวน 5 กรณี คิดเป็นร้อยละ 17.86
- อันดับที่ 2 ทำร้ายร่างกายผู้อื่น จำนวน 4 กรณี คิดเป็นร้อยละ 14.29
- ทะเลาะวิวาท จำนวน 4 กรณี คิดเป็นร้อยละ 14.29
- อันดับที่ 3 ถูกทำร้ายร่างกาย จำนวน 3 กรณี คิดเป็นร้อยละ 10.71
- อันดับที่ 4 ขโมย/จี้/ปล้น จำนวน 2 กรณี คิดเป็นร้อยละ 7.14
- ถูกล่อลวง จำนวน 2 กรณี คิดเป็นร้อยละ 7.14

จากประเด็นสถานการณ์ด้านเยาวชน สูงสุดทั้ง 4 ประเด็น พบว่า ในเดือนสิงหาคม 2566 ถูกกระทำอนาจาร มีสถิติสูงสุด รองลงมา คือ ทำร้ายร่างกายผู้อื่น และทะเลาะวิวาท ถูกทำร้ายร่างกาย ขโมย/จี้/ปล้น และถูกล่อลวง ตามลำดับ

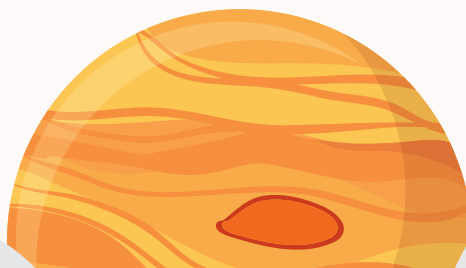

สถานการณ์อาเซียน +3 ไทย

- สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- สถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวและสังคม
- การล่องละเมิดทางเพศในเด็กและสตรี
- สถานการณ์การฆ่าตัวตาย
- สถานการณ์ ค่าฝุ่น PM 2.5 เกินมาตรฐาน

ข่าวน่าสนใจ -----> ไทยติดอันดับ 9 ของโลก เด็กแวนเสียชีวิตเพิ่ม 2 เท่า

สถิติด้านเด็กและเยาวชนที่น่าสนใจ จากสื่อต่าง ๆ ประจำเดือนกันยายน 2566

สถานการณ์สำคัญของเด็กและเยาวชนในช่วงเดือนกันยายน 2566

จากรายงานข่าวในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ประจำเดือนกันยายน 2566 พบว่า มีประเด็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนที่สำคัญ ดังนี้

สถานการณ์ด้านเด็ก

สถานการณ์ด้านเด็ก พบประเด็นปัญหาที่ปรากฏในสื่อ 33 ประเด็น 156 กรณี ดังนี้

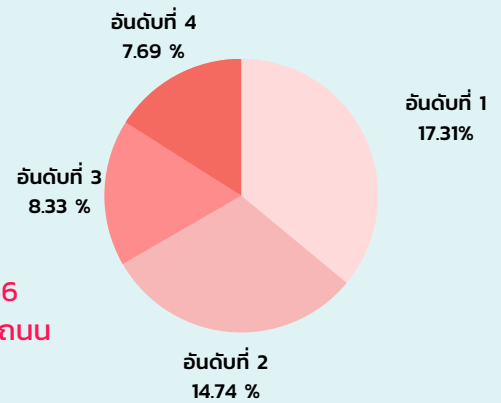
อันดับที่ 1 ถูกกระทำอนาจาร/ข่มขืน จำนวน 27 กรณี คิดเป็นร้อยละ 17.31

อันดับที่ 2 ถูกทำร้ายร่างกาย จำนวน 23 กรณี คิดเป็นร้อยละ 14.74

อันดับที่ 3 อุบัติเหตุทางถนนรอดชีวิต จำนวน 13 กรณี คิดเป็นร้อยละ 8.33
ป่วย/พิการ จำนวน 13 กรณี คิดเป็นร้อยละ 8.33

อันดับที่ 4 ยาเสพติด จำนวน 12 กรณี คิดเป็นร้อยละ 7.69

จากประเด็นสถานการณ์ด้านเด็ก สูงสุดทั้ง 4 ประเด็น พบว่า ในเดือนกันยายน 2566 ถูกกระทำอนาจาร/ข่มขืน มีสถิติสูงสุด รองลงมา คือ ถูกทำร้ายร่างกาย อุบัติเหตุทางถนนรอดชีวิต ป่วย/พิการ และยาเสพติด ตามลำดับ

สถานการณ์ด้านเยาวชน

สถานการณ์ด้านเยาวชน พบประเด็นปัญหาที่ปรากฏในสื่อ 13 ประเด็น 31 กรณี ดังนี้

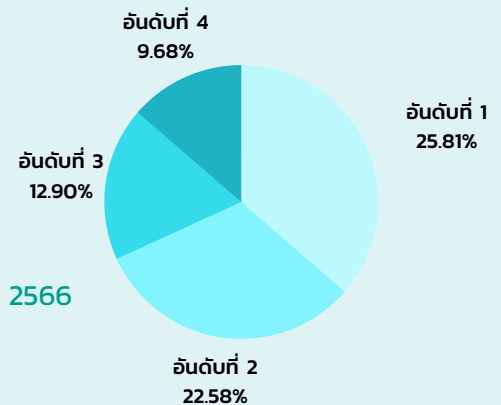
อันดับที่ 1 ทะเลาะวิวาท จำนวน 8 กรณี คิดเป็นร้อยละ 25.81

อันดับที่ 2 ทำร้ายร่างกายผู้อื่น จำนวน 7 กรณี คิดเป็นร้อยละ 22.58

อันดับที่ 3 ถูกทำร้าย จำนวน 4 กรณี คิดเป็นร้อยละ 12.90

อันดับที่ 4 ข่าต้วตายเป็น จำนวน 3 กรณี คิดเป็นร้อยละ 9.68

จากประเด็นสถานการณ์ด้านเยาวชน สูงสุดทั้ง 4 ประเด็น พบว่า ในเดือนกันยายน 2566 ทะเลาะวิวาท มีสถิติสูงสุด รองลงมา คือ ทำร้ายร่างกายผู้อื่น ถูกทำร้าย และข่าต้วตายเป็น ตามลำดับ

สถิติด้านเด็กและเยาวชนที่น่าสนใจ

จากสื่อต่าง ๆ ประจำเดือนกันยายน 2566

สถานการณ์อาเซียน +3 ไทย

- สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- สถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวและสังคม
- การล่องละเมิดทางเพศในเด็กและสตรี
- สถานการณ์การฆ่าตัวตาย
- สถานการณ์ ค่าฝุ่น PM 2.5 เกินมาตรฐาน

ข่าวน่าสนใจ

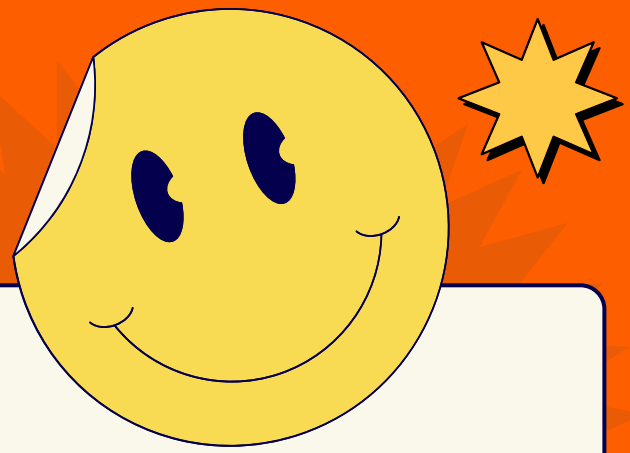
- เด็กไทยอายุ 1-6 ปีพบขาดสารอาหาร “ไมโครนิวเทรียนส์” ห่วงพัฒนาการไม่สมบูรณ์
- รองผู้ว่าฯ กทม. เผยหลังประชุมเรื่อง “ฝิดาซลิง” พบระบอบมายังแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่ กทม. ล่าสุดยอดผู้ป่วยเฉพาะเดือน ส.ค. ยอดพุ่ง 80 รายแล้ว อายุน้อยสุดเพียง 18 ปีเท่านั้น
- นักเรียน วอนรัฐบาล อนุมัติอาหารกลางวันชั้นมัธยมฟรี เพิ่มโอกาสทางการศึกษา
- สธ. เร่งฉีดวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกให้หญิงอายุ 11-20 ปี ตั้งเป้า ล้านโดส ภายใน 100 วัน
- หมอเตือน “ไขหวัดใหญ่-RSV” ระบาดหนัก ‘สูงวัย-เด็กเล็ก’

ประเด็นเด่นประจำเดือน

พลัง Soft Power

ซอฟต์พาวเวอร์ คือ การใช้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงความคิดและทัศนคติ ซึ่งทำให้เกิดการยอมรับในอุดมการณ์ของชาติที่ต้องการเผยแพร่อำนาจ โดยควรจะเป็นไปอย่างแนบเนียน เนื่องจากแนวโน้มการแข่งขันซอฟต์พาวเวอร์ในปัจจุบันวัดกันที่ความคิดสร้างสรรค์ ไม่ใช่ความโดดเด่นทางอัตลักษณ์

ตัวอย่างซอฟต์พาวเวอร์ : ชุดนักเรียนของไทย เกิดจากความเชื่อมโยงระหว่างนักท่องเที่ยวยุโรปกับเครื่องแบบนักเรียนของไทยซึ่งมาจากหนังสือแนวโรแมนติกคอมเมดี้ของไทยเรื่อง A Little Thing Called Love ในปี 2010 (ซึ่งบริษัทในจีนแผ่นดินใหญ่ได้ซื้อลิขสิทธิ์ไปและนำกลับมาทำใหม่) ได้กลายเป็นกระแสที่กล่าวถึงในโซเชียลมีเดียแพลตฟอร์มยักษ์ใหญ่ของจีนอย่าง Bilibili จนนักท่องเที่ยวยุโรปส่วนใหญ่พากันไปซื้อชุดนักเรียนเพื่อสวมใส่ถ่ายรูป

องค์กรเครือข่ายต่าง ๆ ได้ร่วมมือกันขับเคลื่อนและส่งเสริมงาน Soft Power ความเป็นไทยสู่ระดับชาติ มาตลอดอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์ที่มีศักยภาพ 5F ได้แก่ F - Food อาหาร, F - Film ภาพยนตร์และวีดิทัศน์, F - Fashion การออกแบบแฟชั่นไทย, F - Fighting ศิลปะการป้องกันตัวแบบไทย และ F - Festival เทศกาลประเพณีไทย สู่ระดับโลกเพื่อช่วยสร้างรายได้และภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศ ใช้สื่อบันเทิงนำเสนอวัฒนธรรมของประเทศ ส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในไทย

ตัวอย่างที่เป็นที่น่ายินดีและน่าภูมิใจสำหรับคนไทยที่ซีรีส์เกาหลีชื่อดังอย่าง King The Land ที่นำแสดงโดย อี จุนโฮ และ อิม ยูอา ในตอนที่ 10 เผยแพร่เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2566 ได้เผยแพร่วิวทัศน์ของประเทศไทย ได้เผยแพร่วิวทัศน์ที่ดีของประเทศ ส่งเสริมการท่องเที่ยววัฒนธรรมของไทยจนได้กระแสตอบรับอย่างล้นหลาม ครบจบใน 1 ตอน เป็นเวลา 1 ชั่วโมงเต็ม ๆ โดยตลอดทั้งตอนนี้ตัวละครหลักและเพื่อน ๆ ได้พาไปชมสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นไฮไลต์ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โชว์ภาพวิวสวย ๆ ตั้งแต่เช้าจรดค่ำ

การขับเคลื่อน Soft Power เพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจและยกระดับอุตสาหกรรมไทยได้นั้น ต้องได้รับแรงผลักดันและการผลักดันจากทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนในทุกมิติ โดยภาครัฐต้องปลูกฝังและกลั่นกรองให้ทุกภาคส่วนมุ่งหน้าไปในรูปแบบและทิศทางเดียวกันเช่นเดียวกับต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จด้าน Soft Power มาแล้ว ก็อาจทำให้การจัดอันดับขีดความสามารถด้าน Soft Power ไทย ขยับขึ้นมาสู่อันดับที่ดีขึ้นได้

การจัดอันดับ Soft Power ทั่วโลกล่าสุด

- อันดับ 1 สหรัฐอเมริกา 74.8 คะแนน
- อันดับ 2 สหราชอาณาจักร 67.3 คะแนน
- อันดับ 3 เยอรมัน 65.8 คะแนน
- อันดับ 4 ญี่ปุ่น 65.2 คะแนน
- อันดับ 5 จีน 65.0 คะแนน
- อันดับ 6 ฝรั่งเศส 62.4 คะแนน
- อันดับ 7 แคนาดา 60.7 คะแนน
- อันดับ 8 สวิสเซอร์แลนด์ 58.5 คะแนน
- อันดับ 9 อิตาลี 56.6 คะแนน
- อันดับ 10 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 55.2 คะแนน

ประเทศไทยจัดอยู่ในอันดับที่ 41 จากประเทศที่ร่วมให้จัดอันดับทั้งหมด 121 ประเทศ คะแนนอยู่ที่ 42.4 คะแนน

อ้างอิง : หนังสือพิมพ์ SCMP ฉบับวันที่ 9 กรกฎาคม 2566
<https://www.thaipost.net/news-update/415978/>
<https://fti.or.th/2023/07/27/>
<https://buzz.beartai.com/shows/king-the-land>

มุมมองอีกด้าน “วันแม่ 2566”

กิจกรรมวันแม่กระทบจิตใจเด็กเลี้ยงเดี่ยว

เปิดมุมมองอีกด้าน จิตแพทย์ชี้กิจกรรมวันแม่ - วันพ่อ อาจส่งผลกระทบต่อจิตใจเด็กครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว และครูให้ความสำคัญเป็นพิเศษ พร้อมเข้มงวดห้ามเพื่อนล้อเลียน

กิจกรรมวันแม่และวันพ่อแห่งชาติที่โรงเรียนทุกแห่งในประเทศไทยจัดขึ้น ด้านหนึ่งแม้จะเป็นการแสดงความรักของลูกที่มีต่อบุพการี แต่บรรยากาศความอบอุ่นภายในงานอาจกลายเป็นดาบสองคม ที่แม้ใครอีกหลายคนที่ขาดมารดาหรือบิดาคอยดูแลใกล้ชิด..เมื่อต้นเดือน ส.ค. ที่ผ่านมา ประเด็นการจัดกิจกรรมวันแม่แห่งชาติในสถานศึกษา ถูกหยิบยกขึ้นมาวิพากษ์วิจารณ์อีกครั้ง ภายหลังจากสมาชิกเว็บไซต์ดังตั้งกระทู้ แสดงความคิดเห็นถึงการจัดกิจกรรมวันแม่ ซึ่งโรงเรียนแทบทุกแห่งมักให้นักเรียนแสดงความรักต่อมารดา โดยการให้ดอกมะลิและกราบไหว้ จนกลายเป็นภาพชินตาในสังคมไทย การแสดงความรักในลักษณะนี้โดนตั้งคำถามว่า เป็นการสร้างปมในใจให้เด็กนักเรียนอีกหลายคน ที่ไม่มีแม่หรือ พ่อมาร่วมกิจกรรมในวันสำคัญหรือไม่

จิตแพทย์ชี้กิจกรรมแสดงความรักครอบครัว กระทบจิตใจเด็กเลี้ยงเดี่ยว 100%

นพ.วรงค์ โชติพิทยสุนนท์ จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น กรมสุขภาพจิต ให้สัมภาษณ์ ถึงประเด็นข้างต้นว่า การจัดกิจกรรมในลักษณะกระตุ้นความสัมพันธ์ และความรักในครอบครัวย่อมมีผลกระทบต่อจิตใจ กลุ่มเด็กนักเรียนที่ไม่มีผู้ปกครองมาร่วมงาน 100% เพราะ ตามพื้นฐานจิตใจทุกคนย่อมอยากมีพ่อแม่คอยดูแล โดยผลกระทบหลัก ๆ ที่เกิดขึ้นแบ่งออกได้ 2 เรื่องใหญ่ ๆ คือ 1. ไม่รู้สึกอินกับกิจกรรม การมองเห็นเพื่อน ๆ รอบข้างแสดงความรักต่อผู้ปกครองในขณะที่ตนไม่มี ย่อมทำให้เกิดการเบียดเบียนหรือไม่ชอบ และ 2. นึกถึงเหตุการณ์ในอดีต โดยอาจเกิดขึ้นในลักษณะการตั้งคำถามว่า ทำไมชีวิตของตนเองไม่เหมือนเพื่อน ๆ หรือย้อนนึกถึงเหตุการณ์สูญเสียพ่อแม่ ซึ่งทั้งสองประเด็นอาจนำไปสู่การสร้างปมภายในจิตใจ

จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น บอกว่า อย่างที่ทุกคนทราบดีว่าความสัมพันธ์ในครอบครัว ถือเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนและสลับซับซ้อน ไม่สามารถเอาบรรทัดฐานของครอบครัวหนึ่งไปใช้กับอีกครอบครัวได้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมในลักษณะแสดงความรักในโอกาสวันแม่หรือวันพ่อนั้น โรงเรียนและคุณครูต้องไม่ละเลยการให้ความสำคัญกับกลุ่มเด็กที่ไม่มีพ่อหรือแม่เข้าร่วม โดยเฉพาะการอธิบายถึงวัตถุประสงค์ในการจัดงาน และพูดคุยทำความเข้าใจเพื่อลดความกังวล รวมทั้งเฝ้าระวังพฤติกรรมล้อเลียนอย่างเข้มงวด

มุมมองอีกด้าน “วันแม่ 2566” กิจกรรมวันแม่กระทบจิตใจเด็กเลี้ยงเดี่ยว

ย่าครูต้องไม่ละเลยกลุ่มเด็กครอบครัวไม่สมบูรณ์

“สำหรับเด็กบางคนที่ไม่มีแม่หรือพ่อเข้าร่วมกิจกรรม ก็เหมือนกับการมาโรงเรียนโดยไม่มีบ้านส่งคุณครู หากโรงเรียนหรือตัวคุณครูไม่นึกถึง หรือให้ความสำคัญกับเด็กกลุ่มนี้เป็นกรณีพิเศษ อาจทำให้เกิดความเศร้าโศกเสียใจหรือร้ายแรงถึงขั้นซึมเศร้าได้”

ทั้งนี้ นพ.วรงค์ แนะนำว่าสำหรับครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว หรือในกรณีที่มีเพียง ปู่ ย่า หรือ ตา ยาย ฝ่ายใดคนหนึ่งเป็นผู้เลี้ยงดู เมื่อถึงวันสำคัญควรเดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าสามารถทดแทนในสิ่งที่ขาดหายไป พร้อมทั้งยืนยันให้เด็กมั่นใจว่าการขาดพ่อหรือแม่ ไม่ได้ทำให้ความรักที่มีให้ลดน้อยลงแต่อย่างใด

เสนอโรงเรียนกล้าปรับเปลี่ยนกิจกรรมที่กระทบจิตใจเด็ก

ด้าน ชฎาณิชา ลิ้มพานิช ผู้อำนวยการมูลนิธิเครือข่ายครอบครัว บอกว่า เนื่องจากวันแม่และวันพ่อแห่งชาติเป็นวันสำคัญของคนไทย มีวัตถุประสงค์จัดขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระบรมราชินีนาถและพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมทั้งส่งเสริมให้ลูกหลานระลึกถึงพระคุณของมารดาและบิดา ส่วนตัวจึงมองว่าการจัดงานในวันดังกล่าวถือเป็นเรื่องที่ดี แต่นอกเหนือจากกิจกรรมถวายพระพร ตามโรงเรียนต่าง ๆ จะมีการจัดกิจกรรมแสดงความรักระหว่างครอบครัวด้วย

โดยส่วนใหญ่มักจัดให้มีการกราบไหว้ผู้ปกครอง ซึ่งอาจสร้างความกระทบกระเทือนทางใจให้กับเด็กบางคนที่มีปัญหาครอบครัว เด็กบางคนไม่มีทั้งพ่อและแม่ จึงอยากเสนอให้มีการปรับรูปแบบกิจกรรม โดยตัดพิธีกรรมการกราบไหว้ออกไป เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทสังคมปัจจุบัน ที่ในขณะนี้ปัญหาการหย่าร้างพุ่งสูงขึ้นหลายเท่าตัว ซึ่งหมายความว่าเด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีปัญหา ก็เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

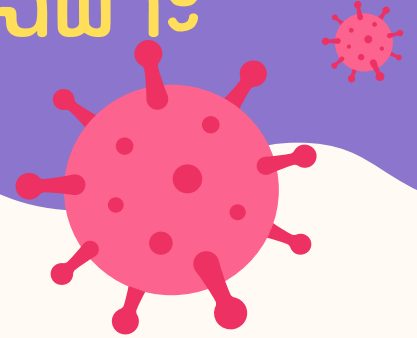
ชี้พิธีกรรมกราบไหว้ไม่ใช่สิ่งยืนยันสัมพันธภาพที่ดีเสมอไป

“ที่ผ่านมาเคยมีผู้ปกครองครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว สะท้อนว่าเมื่อถึงวันแม่หรือวันพ่อ และลูกของตนเห็นครอบครัวของเพื่อน ๆ ก็มักเกิดความสะเทือนใจ ที่แสบไปกว่านั้นต้องไม่ลืมว่าเด็กบางคนไม่มีทั้งพ่อและแม่ เพื่อลดผลกระทบทางจิตใจ จึงอยากให้โรงเรียนกล้าที่จะลุกขึ้นมาปรับเปลี่ยน เนื่องจากการแสดงความรัก ความกตัญญูของลูกที่มีต่อพ่อแม่ ยังมีอีกหลากหลายวิธีที่สามารถทำได้ ซึ่งผลที่ได้อาจดีกว่าการกราบไหว้ด้วยซ้ำไป”

ผู้อำนวยการมูลนิธิเครือข่ายครอบครัว ย้ำว่า การที่บุตรหลานกราบไหว้พ่อแม่ทุกวัน ไม่ได้เป็นสิ่งยืนยันว่าครอบครัวเหล่านั้น มีสัมพันธภาพที่ดีเสมอไป เพราะ ความรักหรือความผูกพันจะเกิดขึ้น ก็ต่อเมื่อตัวเด็กเองรู้สึกพึงพอใจซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่มีใครบังคับกันได้

เด็กเล็ก-ผู้สูงวัย ต้องระวัง ‘RSV’ ระบาด ‘ติดง่าย-ไม่มียารักษาเฉพาะ’

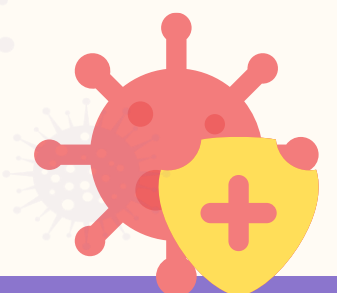
หนึ่งในโรคที่ต้องระวังอย่างยิ่งในช่วงปลายฝนต้นหนาวแบบนี้ก็คือ “โรคติดเชื้อทางเดินหายใจจากเชื้อไวรัส” (RSV) ที่แม้จะมีสุขภาพดีเพียงใด หรือไม่มีโรคประจำตัวเลยก็สามารถติดเชื้อได้ ที่สำคัญ “ไม่มียารักษาโดยเฉพาะ” อีกด้วย อีกทั้งยังติดต่อกันได้ง่ายผ่านละอองฝอยจากการไอจาม ผ่านสัมผัสน้ำมูกหรือน้ำลายของผู้ป่วยทั้งทางตรง และทางอ้อมอย่างการสัมผัสสิ่งของของผู้ป่วย มากกว่านั้นเชื้อไวรัส RSV ที่เข้าผ่านทางจมูก ปาก และเยื่อตา ยังสามารถทำให้เกิดโรคได้อีกด้วยโดยผู้ที่ได้รับเชื้อมักมีระยะฟักตัวของโรค เฉลี่ยอยู่ที่ 4 - 6 วัน หลังได้รับเชื้อ ซึ่งเมื่อติดเชื้อแล้วยังสามารถแพร่กระจายเชื้อได้นาน 3 - 8 วัน

ทั้งนี้ ในระยะแรกผู้ที่ติดเชื้อจะมีอาการเพียงเล็กน้อยคล้ายกับโรคไข้หวัด เช่น เป็นไข้ ไอ มีน้ำมูกเจ็บคอ ฯลฯ แต่หากมีอาการรุนแรงจะมีอาการหายใจเร็ว หอบเหนื่อย เสียงหายใจดังวี๊ด รับประทานอาหารได้น้อยซึมลง และอาจเสียชีวิตได้

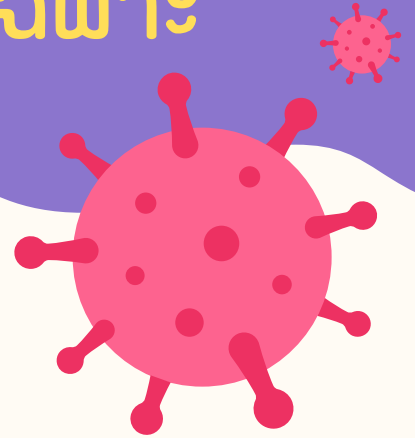
อย่างไรก็ดี ที่น่ากังวลที่สุด คือ กลุ่มเด็กเล็ก เพราะมีโอกาสลุกลามไปยังระบบทางเดินหายใจส่วนล่าง เช่น หลอดลม เนื้อปอด จนทำให้เกิดอาการหลอดลมใหญ่อักเสบ หลอดลมฝอยอักเสบ และปอดอักเสบตามมา รองลงมาเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป และกลุ่มผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง เช่น โรคเบาหวาน โรคปอด โรคหัวใจ หรือผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง

จากสถิติผู้ป่วย RSV ของสหรัฐอเมริกาในแต่ละปี พบว่า การแพร่ระบาดมักจะเกิดขึ้นกับเด็กเล็ก โดยเฉพาะมากถึง 8 หมื่นคน และในผู้สูงอายุที่อายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป โดยมีอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยราว 1.6 แสนคนต่อปีโดยในจำนวนดังกล่าว RSV ยังได้คร่าชีวิตเด็กไปมากถึง 300 คน และผู้สูงอายุอีก 1 หมื่นคนต่อปี

ที่น่าสนใจกว่านั้นในกรณีของสหรัฐฯ ยังพบอีกว่า ในปี 2565 ที่ผ่านมา การระบาดของ RSV เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีการระบาดที่ “เร็วขึ้น” กว่าช่วงเวลาปกติ ซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือน มิ.ย. - ก.ย. รวมถึงยังพบผู้ป่วย RSV ในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอาการรุนแรงเพิ่มขึ้นถึง 10 เท่า

เด็กเล็ก-ผู้สูงวัย ต้องระวัง ‘RSV’ ระบาด ‘ติดง่าย-ไม่มียารักษาเฉพาะ’

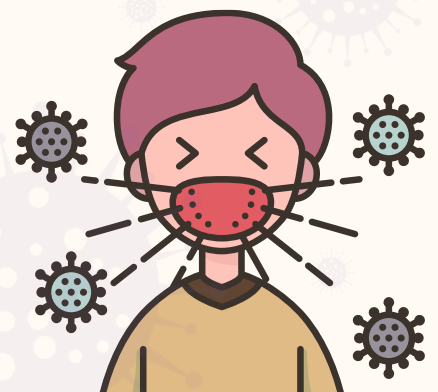

แน่นอนว่าคุณยาคควมโรคติดต่อสหรัฐฯ (CDC) ไม่ได้ตั้งใจ โดยได้อนุมัติวัคซีนป้องกันRSVชนิดที่สามารถให้กับเด็กและผู้สูงอายุ โดยถือเป็นครั้งแรกที่สหรัฐมีวัคซีนรองรับกลุ่มเป้าหมายทุกคน สำหรับสถานการณ์ในประเทศไทยในปี 2566 นี้ นพ.รศศ กรัษนัยรวิวงศ์ อธิบดีกรมควบคุมโรค (คร.) กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ได้เปิดเผยเมื่อวันที่ 14 ก.ย. 2566 ว่า ข้อมูลการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัส RSV ในผู้ป่วยกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) และกลุ่มอาการปอดบวมจากโรงพยาบาลเครือข่ายของ คร. ร่วมกับกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และศูนย์ความร่วมมือไทย-สหรัฐด้านสาธารณสุข พบว่า มีการส่งตรวจตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 5,411 ตัวอย่าง พบเป็นตัวอย่างติดเชื้อ RSV จำนวน 732 ตัวอย่าง คิดเป็น ร้อยละ 13.53 โดยพบมากที่สุดของเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ร้อยละ 52.23 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 3-5 ปี ร้อยละ 34.92 และกลุ่มอายุ 6-15 ปี ร้อยละ 8.38 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบผู้ป่วยกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 1.96

นอกจากนี้ หากลงในละแวกยังพบอีกว่าเด็กมักรับเชื้อจากการสัมผัสผู้ป่วยขณะที่ไปโรงเรียน ศูนย์รับเลี้ยงเด็ก และยังสามารถแพร่เชื้อต่อให้กับคนในบ้านได้

อย่างที่กล่าวไปแล้วว่ายังไม่มียารักษาโดยตรง ดังนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ “การป้องกัน” โดย นพ.โสภณ เอี่ยมสิริถาวร รองอธิบดีกรมควบคุมโรค ได้แนะนำว่าโรคนี้สามารถป้องกันได้โดยการล้างมืออย่างถูกวิธีด้วยสบู่และน้ำสะอาดบ่อยๆ โดยเฉพาะก่อนมืออาหารและหลังเข้าห้องน้ำ และดูแลสุขอนามัย รวมถึงหลีกเลี่ยงการไปในสถานที่ที่มีผู้คนหนาแน่น แต่หากจำเป็นควรสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ทำความสะอาดบ้านรวมทั้งของเล่นเด็กเป็นประจำ

ตลอดจนผู้ปกครองและครูในสถานศึกษาควรหมั่นสังเกตอาการติดเชื้อทางเดินหายใจ โดยเฉพาะเด็กเล็กที่อายุต่ำกว่า 5 ปี อย่างใกล้ชิดทุกวัน แต่หากพบเด็กมีอาการป่วย ควรแยกออกจากเด็กปกติเพื่อเป็นการป้องกันการแพร่เชื้อ และพาไปพบแพทย์เพื่อรับการวินิจฉัยและรักษาต่อไป

อ้างอิง

กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2566). Dashboard ระบบสารสนเทศด้านเด็กและเยาวชน. สืบค้น 3 ตุลาคม 2566, จาก <https://www.dcy.go.th/>

ไทยโพสต์. (2566). ชวนเที่ยววัด-กินอาหารไทยตามรอยซีรีส์ King The Land. สืบค้น 9 สิงหาคม 2566, จาก <https://www.thaipost.net/news-update/415978/>

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (2566). ส่อง 5 อิทธิพลกระตุ้น Soft Power ยกเครื่องอุตสาหกรรมไทย. สืบค้น 9 สิงหาคม 2566, จาก <https://fti.or.th/2023/07/27/>

PPTV Online. (2566). มุมมองอีกด้าน "วันแม่ 2566" กิจกรรมวันแม่กระทบจิตใจเด็กเลี้ยงเดี่ยว. สืบค้น 24 สิงหาคม 2566, จาก <https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B9%84%E0%B8%A5%E0%B8%9F%E0%B9%8C%E0%B8%AA%E0%B9%84%E0%B8%95%E0%B8%A5%E0%B9%8C/32269>

The Coverage. (2566). มุ'เด็กเล็ก-ผู้สูงวัย' ต้องระวัง! เข้าสู่ช่วง 'RSV' ระบาด 'ติดง่าย-ไม่มียารักษาเฉพาะ' ทำบางประเทศตายปีละหมื่น. สืบค้น 4 ตุลาคม 2566, จาก <https://www.thecoverage.info/news/content/5389>

กรมกิจการเด็กและเยาวชน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

